Uitspraak Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening nr. 2022-0060

(mr. drs. W.J.J. Los, voorzitter, prof. mr. D. Busch, J.C.H. Kars AAG CERA, mr. E.E. van Tuyll van Serooskerken-Röell, F.R. Valkenburg AAG RBA, leden en mr. H.C. Dobbelaar-ten Cate, secretaris)

Beroepschrift ontvangen op	20 juni 2022
Ingediend door	de consument
Tegen	ABN AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, hierna te noemen de bank
Datum uitspraak	14 december 2022
Aard uitspraak	bindend advies
Uitkomst	beroep ongegrond

Samenvatting

BKR-registratie. De consument vordert verwijdering van registraties in het BKR-register. Hij wordt door deze registraties belemmerd in het verkrijgen van een hypothecaire geldlening voor de aankoop van de woning die de consument momenteel met zijn partner huurt. Naar het oordeel van de Commissie van Beroep wegen de gronden die de bank heeft aangevoerd voor het handhaven van de BKR-registraties zwaarder dan de belangen die de consument heeft aangevoerd voor het verwijderen daarvan. De uitspraak van de Geschillencommissie wordt bevestigd.

1. De procedure in beroep

1.1 Bij een op 20 juni 2022 gedateerd beroepschrift heeft de consument bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening (hierna: de Commissie van Beroep) beroep ingesteld tegen een uitspraak van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening (hierna: de Geschillencommissie) van 12 mei 2022 (dossiernummer [nummer], gepubliceerd onder nummer 2022-0384).

1.2 Het verdere verloop van de procedure blijkt uit:
- de e-mail van de bank van 6 juli 2022;
- de beslissing van de voorzitter van 18 juli 2022 (gepubliceerd onder nummer 2022-0033V (I));
- de nadere stukken die de consument op 11 augustus 2022 heeft ingediend
- de e-mail van de bank van 11 augustus 2022;
- de beslissing van de voorzitter van 15 augustus 2022 (gepubliceerd onder nummer 2022-0033V (II));
- de brief met bijlagen die de bank op 19 oktober 2022 heeft ingediend.

1.3 De mondelinge behandeling van dit beroep heeft plaatsgehad op 14 november 2022. De consument is daar verschenen met zijn echtgenote [naam 1]. De bank werd vertegenwoordigd door [naam 2] en mr. [naam 3], beiden werkzaam bij de bank. De consument heeft een pleitnota overgelegd. Partijen hebben hun standpunt toegelicht en vragen van de Commissie van Beroep beantwoord.

2. De procedure bij de Geschillencommissie

Voor het verloop van de procedure bij de Geschillencommissie verwijst de Commissie van Beroep naar de uitspraak van de Geschillencommissie van 12 mei 2022.

3. De feiten

3.1 De Commissie van Beroep gaat uit van de feiten die de Geschillencommissie heeft vermeld in de uitspraak onder 2.1 tot met 2.6. De feiten zijn niet betwist en worden voor zover relevant aangevuld met enkele andere feiten die tussen partijen vaststaan. Kort gezegd gaat het om het volgende.

3.2 De consument heeft in 2008 een doorlopend zakelijk krediet van € 40.000,- afgesloten ter financiering van de verbouwing van zijn woning. De consument had eveneens een doorlopend privé krediet (roodstand) lopen bij de bank. Beide kredieten zijn in het Centraal Krediet Informatiesysteem (CKI) van de Stichting Bureau Krediet Registratie (Stichting BKR) geregistreerd.

3.3 In de periode 2012 tot 2016 was de consument werkzaam als zelfstandig ondernemer. Vanaf 2012 zijn er betalingsachterstanden ontstaan op beide kredieten. In 2015 heeft de consument een schuldhulpverlener benaderd waarna er een spaarsaneringstraject (een schuldhulptraject voor ondernemers) is gevolgd.

3.4 In 2015 en 2016 heeft de bank de consument diverse malen aangeschreven over de ontstane betalingsachterstanden op beide kredieten. In december 2015 heeft de bank de vordering met betrekking tot het zakelijk krediet overgedragen aan een incasso-bureau. In januari 2017 had de consument een totale schuldenlast van ongeveer € 113.000,- terwijl de schuld aan de bank ongeveer € 40.000,- bedroeg. De schuld-hulpverlener heeft toen namens de consument een voorstel tot afwikkeling van de schulden gedaan aan de bank en de andere schuldeisers. De bank en de andere schuldeisers zijn akkoord gegaan met dit voorstel. Hierbij hebben de bank en de andere schuldeisers een substantieel deel van hun vorderingen afgeboekt. Het spaarsaneringstraject is in december 2020 definitief afgerond.

3.5 Ten aanzien van het doorlopende zakelijk krediet heeft de bank op 7 december 2015 op naam van de consument een achterstandscodering A laten registreren in het CKI van de Stichting BKR. Per 22 december 2020 heeft zij aanvullend een bijzonderheids-code 1 en een bijzonderheidscode 3 alsmede een werkelijke einddatum laten registreren.

3.6 Ten aanzien van het doorlopende privé krediet heeft de bank op 2 augustus 2016 op naam van de consument een achterstandscodering A laten registreren in het CKI. Op 5 april 2017 is een herstelcodering H geregistreerd. Na het opnieuw ontstaan van een achterstand is ook voor dit krediet per 22 december 2020 een bijzonderheidscode 3 en een werkelijke einddatum geregistreerd.

3.7 De consument heeft op 7 december 2021 bij de bank een verzoek ingediend tot verwijdering van de registraties. Volgens de consument wordt hij door deze registraties belemmerd in het verkrijgen van een hypothecaire geldlening voor de aankoop van de woning die de consument momenteel met zijn partner huurt. Dit verzoek is door de bank afgewezen waarna de consument een klacht heeft ingediend bij Kifid.

4. De klacht en de uitspraak van de Geschillencommissie

4.1 De consument klaagt erover dat de bank zijn verzoek tot verwijdering van de BKR-registraties heeft afgewezen. Hij heeft bij de Geschillencommissie gevorderd dat de bank de registraties alsnog verwijdert.

4.2 De Geschillencommissie heeft de vordering afgewezen, omdat het belang van de consument bij het verwijderen van de BKR-registraties volgens haar minder zwaarwegend is dan de belangen die gediend zijn het handhaven van de BKR-registraties.

5. De beoordeling van het beroep

Standpunt consument

5.1 De consument is het niet eens met de uitspraak van de Geschillencommissie. Volgens de consument moet zijn vordering tot verwijdering van de BKR-registraties alsnog toegewezen worden.

Juridisch kader

5.2 Niet in geschil is dat de BKR-registraties juist zijn. De consument mag echter te allen tijde bezwaar maken tegen de registraties als er redenen zijn die met zijn specifieke situatie verband houden. De bank moet de BKR-registraties dan verwijderen, *tenzij* de bank dwingende gerechtvaardigde gronden voor het handhaven van de BKR-registraties aanvoert die zwaarder wegen dan de belangen van de consument. Dit volgt uit artikel 21 lid 1, gelezen in verbinding met artikel 6 lid 1, aanhef en onder f, van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Zie ook HR 3 december 2021, ECLI:NL:HR:2021:1814.

Belangenafweging

5.3 Naar het oordeel van de Commissie van Beroep wegen de gronden die de bank heeft aangevoerd voor het *handhaven* van de BKR-registraties zwaarder dan de belangen die de consument heeft aangevoerd voor het *verwijderen* van de BKR-registraties. Dit oordeel laat zich als volgt onderbouwen.

Langdurige financiële problemen; ernstige liquiditeitsproblemen; hoge schuldenlast

5.4 De problematische financiële situatie waarin de consument verkeerde, duurde relatief lang (van 2015 – 2020). De schuldenlast was relatief hoog. In januari 2017 verkeerde

de consument kennelijk in ernstige liquiditeitsproblemen. De totale schuldenlast was toen ongeveer € 113.000,-, terwijl de schuld aan de bank toen ongeveer € 40.000,- bedroeg. Anders dan de consument verdedigt, bestaat er geen reden om in het kader van de hier te maken belangenafweging alleen de schuldenlast bij de bank in aanmerking te nemen.

Substantiële afboekingen door de bank en andere schuldeisers

5.5 Pas toen de bank en de andere schuldeisers een substantieel deel van hun vorderingen hadden afgeboekt, is de problematische financiële situatie van de consument geëindigd (december 2020). De consument voert aan dat de bank zelf akkoord is gegaan met de afboekingen, maar dat betekent niet dat de afboeking op de schulden aan de bank (en ook de afboeking op schulden aan andere partijen) geen rol meer mag spelen in de hier te maken belangenafweging.

Van de vijfjarige BKR-registraties zijn nog maar twee jaar verstreken

5.6 De BKR-registraties blijven in beginsel voor een periode van vijf jaar zichtbaar op de overzichten die de Stichting BKR verstrekt, gerekend vanaf het moment dat de bank bij de Stichting BKR de werkelijke einddatum heeft gemeld (dat wil in dit geval zeggen: gerekend vanaf 22 december 2020). Dit volgt uit artikel 14 Algemeen Reglement CKI. Dit betekent dat de BKR-registraties in beginsel tot 22 december 2025 zichtbaar blijven. Van deze tijdsduur is momenteel ongeveer twee jaar verstreken. Anders dan de consument (kennelijk) meent, is dit een relatief korte periode, zeker afgezet tegen de duur van de problematische financiële situatie, de kennelijk ernstige liquiditeits-problemen, de relatief hoge schuldenlast en gezien het feit dat de bank en de andere schuldeisers een substantieel deel van hun vorderingen hebben afgeboekt (zie nrs. 5.4 en 5.5, hierboven).

BKR-registraties beogen ook derden te beschermen

5.7 De consument stelt de aankoop van zijn huidige huurwoning te willen financieren door middel van een hypothecaire geldlening die onder de Nationale Hypotheek Garantie (NHG) valt. Hierdoor loopt de verstrekker van de hypothecaire geldlening volgens de consument geen enkel risico, en ook bij inkomensverlies is er volgens hem geen sprake van overkreditering. Ook als deze stellingen juist zouden zijn (de Commissie van Beroep laat dit in het midden), kunnen zij er niet toe leiden dat de vordering tot verwijdering van de BKR-registraties wordt toegewezen. De BKR-registraties beogen niet enkel de verstrekker van het hypothecair krediet en de consument zelf te beschermen tegen het nemen van onverantwoorde kredietrisico's, maar beogen ook andere schuldeisers (derden) te beschermen tegen deze risico's. Tijdens de mondelinge behandeling bij de Commissie van Beroep heeft de consument weliswaar gesteld geen plannen te hebben om andere schulden aan te gaan dan een hypothecaire geldlening die onder de NHG valt, maar het kan naar het oordeel van de Commissie van Beroep niet (in voldoende mate) worden uitgesloten dat de consument op enig moment voorafgaand aan 22 december 2025 (de datum waarop de BKR-registraties in beginsel worden verwijderd) (bijvoorbeeld) een consumptief of ander krediet zou willen afsluiten.

Overige stellingen

5.8 De consument stelt (samengevat weergegeven) ook dat (i) de consument zelf een schuldhulpverlener in de arm heeft genomen, (ii) de consument en zijn partner inmiddels in een financieel stabiele situatie verkeren, (iii) de consument een goede betaalmoraal heeft, (iv) de consument door de aankoop van de huidige huurwoning zijn financiële toekomst veilig stelt, (v) de consument en zijn partner nu een eenmalige kans hebben om de huidige huurwoning tegen een voor hen gunstige prijs te kopen, en (vi) de bank in 2008 bij de verstrekking van het doorlopend zakelijk krediet haar bijzondere zorgplicht heeft geschonden door niet (voldoende) te waarschuwen voor de mogelijke gevolgen als de lasten niet meer uit het reguliere inkomen kunnen worden betaald.

5.9 De Commissie begrijpt de wens van de consument om de woning die hij huurt, te kopen en ziet ook het belang dat de consument daarbij heeft. Maar ook als de stellingen die in nr. 5.8 zijn weergegeven juist zijn (de Commissie van Beroep laat dit in het midden), kunnen zij er niet toe leiden dat de vordering tot verwijdering van de BKR-registraties wordt toegewezen. Naar het oordeel van de Commissie van Beroep wegen deze belangen, zowel afzonderlijk bezien als in onderlinge samenhang beschouwd, niet op tegen het belang van de handhaving van de BKR-registraties, gelet op (1) de langdurige financiële problemen, de ernstige liquiditeitsproblemen en de hoge schuldenlast, (2) het feit dat pas toen de bank en de andere schuldeisers een substantieel deel van hun vorderingen hadden afgeboekt, de problematische financiële situatie van de consument is geëindigd, (3) het feit dat van de in beginsel vijfjarige BKR-registraties momenteel nog maar ongeveer twee jaar verstreken zijn, en (4) het feit dat de BKR-registraties niet enkel beogen de consument zelf en de verstrekker van een hypothecaire geldlening die onder de NHG valt, te beschermen tegen het nemen van onverantwoorde kredietrisico's, maar ook andere schuldeisers (derden) beogen te beschermen tegen deze risico's, zoals verstrekkers van consumptief krediet (zie nrs. 5.4 t/m 5.7, hierboven).

5.10 Tot slot voert de consument nog aan dat de uitspraak van de Geschillencommissie is gewezen door mr. Imhof, die volgens de consument tevens voorzitter is van een hockeyclub die de bank als hoofdsponsor heeft. Dit kan de schijn van belangen-verstrengeling oproepen, aldus consument. De Commissie van Beroep laat in het midden of mr. Imhof al dan niet voorzitter is van een hockeyclub met de bank als hoofdsponsor. Ook als dat juist is, levert dit enkele feit nog geen schijn van belangenverstrengeling op. Maar zelfs als dat wel zo zou zijn, dan heeft dit geen gevolgen voor het oordeel van de Commissie van Beroep in deze zaak, te weten dat de gronden die de bank heeft aangevoerd voor het *handhaven* van de BKR-registraties, zwaarder wegen dan de belangen die de consument heeft aangevoerd voor het *verwijderen* daarvan (zie 5.3 t/m 5.9, hierboven).

Slotsom

5.11 Uit al het voorgaande volgt dat de bezwaren van de consument niet slagen. De Commissie van Beroep zal de uitspraak van de Geschillencommissie dus bevestigen.

5.12 Bij deze stand van zaken is er geen aanleiding om aan de consument een vergoeding voor proceskosten toe te kennen.

6. De beslissing

De Commissie van Beroep:

bevestigt de uitspraak van de Geschillencommissie.